

**МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Конференцію схвалено УКРІНТЕІ (Посвідчення №611 від 03.08.2021)

24 ВЕРЕСНЯ 2021

М. УМАНЬ, УКРАЇНА

**НАУКА СЬОГОДЕННЯ:
ВІД ДОСЛІДЖЕНЬ ДО
СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ**

ISBN 978-617-7991-67-9
DOI 10.36074/liga-24.09.2021

**МАТЕРІАЛИ II МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

24 ВЕРЕСНЯ 2021

М. УМАНЬ, УКРАЇНА

**НАУКА СЬОГОДЕННЯ:
ВІД ДОСЛІДЖЕНЬ ДО
СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ**

Голова оргкомітету: Коренюк І.О.

Верстка: Зрада С.І.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою «УкрІНТЕІ» в базі даних науково-технічних заходів України та інформаційному бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 611 від 03.08.2021).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0).

Всі роботи збірника, що містять DOI індексуються в Google Scholar, ORCID, CrossRef та OUCI (Український індекс наукового цитування).

Н 34 **Наука сьогодення: від досліджень до стратегічних рішень:** матеріали II Міжнародної студентської наукової конференції, м. Умань, 24 вересня, 2021 рік / Молодіжна наукова ліга. — Вінниця: Європейська наукова платформа, 2021. — 160 с.

ISBN 978-617-7991-67-9

DOI 10.36074/liga-24.09.2021

Викладено матеріали учасників II Міжнародної мультидисциплінарної наукової конференції «Наука сьогодення: від досліджень до стратегічних рішень», яка відбулася у місті Умань 24 вересня 2021 року.

УДК 001 (08)

© Колектив учасників конференції, 2021

© ГО «Молодіжна наукова ліга», 2021

ISBN 978-617-7991-67-9

© ГО «Європейська наукова платформа», 2021

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ Колодюк Л. Р.	101
ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТУ «МИСТЕЦТВО» В НУШ Присталенко Д. А.	104
ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА Чорнорук І. В.	107
ПРОБЛЕМАТИКА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Артюхова А. В.	109
РЕАЛІЗАЦІЯ ІДЕЙ ТОНІ БЬЮЗЕНА У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ Смоляр С. В.	111
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА НА ЗАНЯТТЯХ ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ Пасічник В. В.	114
САМОСТІЙНА РОБОТА – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ Скрипка Ю. О.	116
СУЧАСНИЙ СТАН ВИКОРИСТАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ СОЦІОЛОГІЇ У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ Шаповалова Д. С.	118
ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ Цвєтова А. В.	120
СЕКЦІЯ 16.	
МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я	
TYPOLOGICAL ASPECTS CONTRIBUTION INTO EXCITIVE TISSUES AND SENSITIVITY STUDY: LITERARY REVIEW AND OWN DATA Shah Z.	122
ВПЛИВ ТИПУ ХАРАКТЕРУ ТА ТЕМПЕРАМЕНТУ НА ПРОДУКТИВНУ РОБОТУ ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА Курило В. О.	125
ДЕНТОФОБІЯ В ПАЦІЄНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНИХ КЛІНІК ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗАПОБІГАННЯ Курило В. О.	128
ЗАГАЛЬНИЙ ПОГЛЯД НА МІЖНАРОДНІ КЛАСІФІКАЦІЇ ТА ПОШИРЕНІСТЬ У СВІТІ І УКРАЇНІ РОЗЛАДІВ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ Гніда Н. І.	131

Гніда Наталя Ігорівна, студентка 6 курсу медичного факультету,
Одеський національний медичний університет, Україна

Науковий керівник: Браткова Л. Б., асистент кафедри педіатрії №2
Одеський національний медичний університет, Україна

ЗАГАЛЬНИЙ ПОГЛЯД НА МІЖНАРОДНІ КЛАСИФІКАЦІЇ ТА ПОШИРЕНІСТЬ У СВІТІ І УКРАЇНІ РОЗЛАДІВ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ

Актуальність теми. Термін "аутизм" є загальноживаним скороченим відповідником дефініцій "загальні розлади розвитку" (МКХ-10), "розлади аутистичного спектра" (РАС) (DSM-5) та застосовуваного в клінічній практиці терміну "первазивні розлади розвитку" [1].

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) наполегливо закликає лікарів та науковців збільшити увагу до дітей з ознаками РАС, адже науково обґрунтовані соціально-психологічні заходи можуть покращити навички спілкування та соціальної поведінки, що позитивно вплине на благополуччя та якість життя людей з аутизмом і тих, хто доглядає за ними [2].

МОЗ України наголошує, що лише за умови вчасного діагностування можливе успішне лікування, соціальна адаптація та уникнення інвалідності дитини з аутизмом. Важливо, що абсолютна більшість таких дітей можуть бути цілком адаптованими до реалій сучасного життя. Рання діагностика аутизму на 75% підвищує шанс дитини бути соціально адаптованою [1].

Тому, щоб лікар первинної ланки мав більшу настороженість щодо виявлення ознак РАС і міг вчасно направити дитину до психіатра, важливо знати, що аутизм на сьогодні не є рідкісним станом, як вважалось раніше. Так само важливо для лікаря – мати чіткі діагностичні критерії згідно сучасних класифікацій.

Мета дослідження: вивчити розповсюдженість РАС, оцінити сучасні класифікації, виявити в них спільне і відмінне.

Матеріали і методи: класифікації МКХ-10, DSM-5 і МКХ-11, дані ВООЗ, МОЗ України, наукових досліджень.

Результати:

Згідно офіційної статистики, останніми десятиліттями спостерігається значне зростання розповсюдженості аутизму як у світі, так і в Україні [1]. При цьому, як вважає ВООЗ, у країнах з низьким та середнім рівнем доходу поки що важко оцінити реальну частоту розладів аутистичного спектру [2]. Тому переважна більшість науковців рекомендує орієнтуватись на цифри, котрі показують найбільш розвинені країни.

Зокрема, дані США, отримані з їх Центрів з контролю і профілактики захворювань (CDC) і опубліковані в 2020 році, свідчать, що приблизно 1 дитина з 54 має діагноз аутизму. З 2016 року аутизм був поширений майже у 2% 8-річних дітей. Показники поширеності аутизму серед 8-річних дітей у США збільшилися на 10% з 2014 по 2016 рік, а з 2000 по 2016 рік - на 175% [3].

А станом на 2016 рік у США аутизм був у чотири рази більш поширений серед хлопчиків, ніж серед дівчаток. У дітей з клінічним діагнозом «аутизм» середній вік встановлення діагнозу становить 4 роки 3 місяці. Це достатньо пізно з точки зору можливості покращення соціальної адаптації.

В Україні за п'ять років (з 2009 по 2013) захворюваність на РАС, за офіційними статистичними даними МОЗ, зросла на 194% [1].

Така тенденція обумовлює необхідність чітких діагностичних критеріїв.

На сьогоднішній день в Україні лікарі керуються "Дослідницькими діагностичними

критеріями" Міжнародної класифікації хвороб десятого перегляду (МКХ-10), розробленої ВООЗ ще в 1992 році і прийнятою як єдиний нормативний документ для обліку захворюваності в більшості країн світу [1].

Але переважна частина вчених зараз визнають, що в даний момент американська класифікація DSM-5 дає найбільш чіткий опис діагностичних критеріїв аутизму і рівнів необхідної підтримки [4].

Найближчим часом в Україні повинна бути прийнята МКХ-11, у якій діагностичні критерії РАС повністю збігаються з цією американською класифікацією.

Різниця між МКХ-10 і МКХ-11 полягає в тому, що, згідно з МКХ-10, аутизм ставиться на основі трьох груп симптомів:

- (а) якісні порушення реципрокної соціальної взаємодії;
- (б) якісні аномалії в спілкуванні (комунікації);
- (в) обмежені повторювані стереотипні поведінка і активність [5].

У МКХ-11 і DSM-5 залишені дві групи ключових дефіцитів, більш зрозумілі для діагностів: проблеми соціальної комунікації та соціальної взаємодії і особливості обробки сенсорної інформації та повторювана поведінка.

Крім того, в МКХ-11 діагнози «аутизм», «синдром Аспергера», «атиповий аутизм», «інший дезінтегративний розлад дитячого віку» тощо об'єднані в одну категорію - розлади аутистичного спектру.

Також в МКХ-11 чіткіше описані симптоми для різних вікових груп і різниця між інтелектуальними порушеннями та аутизмом [5].

Діагностичні критерії РАС у DSM-5 додатково передбачають виділення гіпер- та гіпоактивності сенсорного сприйняття і кваліфікацію незвичайних сенсорних інтересів в оточуючому світі. Введена оцінка тяжкості РАС, яка раніше була відсутня, виділені діагностичні категорії «потребує підтримки», «потребує істотної підтримки», «потребує дуже істотної підтримки» [6].

Була проведена низка досліджень, які підтвердили надійність критеріїв РАС у DSM-5, їх здатність покращити ідентифікацію цих розладів, зменшуючи суспільні витрати шляхом відповідної ранньої діагностики та максимізації ресурсів втручання [7, 8].

Висновки:

1. Розповсюдженість РАС зростає, що вимагає більшої уваги лікарів первинної ланки.
2. Сучасні класифікації DSM-5 та МКХ-11 дають можливість більш вчасно діагностувати РАС у дитини, що дозволить підвищити її шанси бути соціально адаптованою.

Список використаних джерел:

1. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації «Розлади аутистичного спектра (Розлади загального розвитку)» [Електронний ресурс]: додаток до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 15.06.2015 № 341. – Режим доступу: https://zakononline.com.ua/documents/show/62031__62031
2. Autism spectrum disorders [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/autism-spectrum-disorders>
3. Hodges H., Fealko C., Soares N. Autism spectrum disorder: definition, epidemiology, causes, and clinical evaluation // *Transl. Pediatr.* – 2020, Feb; 9(Suppl. 1):S55-S65. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32206584/>
4. First M.B. et al. Применяют ли специалисты в области психического здоровья диагностические классификации так, как мы предполагали? Всемирный опрос // *Всемирная психиатрия.* – 2018, №02. – С. 186-193. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://con-med.ru/magazines/vsemirnaya_psikhiatriya/vsemirnaya_psikhiatriya-02-2018/primenyayut_li_spetsialisty_v_oblasti_psikhicheskogo_zdorovya_diagnosticheskie_klassifikatsii_tak_ka/

5. Морозова Т., Довбня С. Аутизм встречается у каждого 54-го ребенка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nakedheart.online/articles/autizm-vstrechaetsya-u-kazhdogo-54-go-rebyonka>
6. Расстройства аутистического спектра // Тематичний номер «Неврологія, Психіатрія, Психотерапія» № 4 (47) грудень 2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://health-ua.com/article/42588-rastrojstva-autisticheskogo-spektra>
7. Regier D.A. et al. DSM-5 field trials in the United States and Canada, Part II: test-retest reliability of selected categorical diagnoses // *Am J Psychiatry*. 2013 Jan;170(1):59-70. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/23111466/>
8. Frazier T.W. et al. Validation of proposed DSM-5 criteria for autism spectrum disorder // *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 2012 Jan;51(1):28-40. e3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/22176937/>